

Handlingsplan för Hälsoverket i Väster 2024

Stadsområde Sydväst

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	2
2	BAKGRUND.....	2
3	INSTRUKTIONER.....	3
4	GRUNDUPPDRAG	3
4.1	MÅLGRUPP/ER.....	3
4.2	MÅLOMRÅDE	4
4.2.1	<i>Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet</i>	<i>4</i>
4.2.2	<i>Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå</i>	<i>5</i>
4.2.3	<i>Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå</i>	<i>7</i>
4.2.4	<i>Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)</i>	<i>10</i>
4.2.5	<i>Samverka med övriga Hälsoverk/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser</i>	<i>11</i>
5	LOKALT UPPDRAG.....	13
6	ÖVRIGT	15
7	BUDGET	16

1 INLEDNING

Det övergripande målet med Hälsoteket i Väster är att minska skillnader i hälsa i stadsområdet. Hälsoteket i Väster är en främjande och förebyggande verksamhet, med syfte att förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar. Verksamheten ska bygga på ett salutogent förhållningssätt och helhetsperspektiv på hälsa som inkluderar fysisk, psykisk och social hälsa. FN:s konvention om mänskliga rättigheter ska ligga till grund för arbetet. Handlingsplanen är en uppföljning av samverkansavtal om Hälsoteket i Väster mellan Göteborgs Hälso- och sjukvårdsnämnd och Socialnämnden i Göteborgs Stad 2023–2025.

2 BAKGRUND

Ett annat syfte med Hälsoteket i Väster är att skapa möjligheter för människor att ta eget ansvar för sin hälsa. Hälsoteket i Väster bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom bland annat stadsområdet, hälso- och sjukvården samt civilsamhället och är ett komplement till stadsområdets ordinarie hälsofrämjande samt förebyggande utbud. Samverkansparterna bidrar med kunskap om lokala behov i syfte att prioritera grupper som kan vara svåra att nå i ordinarie verksamhet.

De ska:

- Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet.
- Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå.
- Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå.
- Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©).
- Samverka med övriga Hälsotek/Hälsolots i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser.

3 INSTRUKTIONER

Beskriv kortfattat verksamhetens insatser som bidrar till måluppfyllelse för avtalets grund- och lokala uppdrag. I matrisen går det bra att infoga eller ta bort rader om så önskas, detta görs genom att på sista raden höger klicka och välja ”Infoga” eller ”Ta bort celler”. Handlingsplanen skickas till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via hsn.goteborg@vgregion.se senast den **1 december** årligen.

4 GRUNDUPPDRAG

4.1 Målgrupp/er

Beskriv målgrupp/er som ingår i arbetet: Hämta gärna information från aktuell behovsanalys.

Hälsoteket i Väster arbetar utifrån ett livsloppsperspektiv (alla åldrar), men riktar verksamheten främst mot den vuxna befolkningen. I syfte att minska skillnader i hälsa i stadsområdet riktas verksamheten mestadels mot daglediga såsom exempelvis sjukskrivna och arbetssökande.

En behovsanalys har gjorts för de sydvästra delarna av Göteborg. Utifrån Hälsotekets mål ses störst behov vad gäller socioekonomisk utsatthet, upplevd trygghet, ensamhet, samt ohälsa i mellanområdena: Frölunda-Tofta, Centrala Tynnered och Stora Högsbo.

Det finns behov hos olika målgrupper i alla delar av stadsområdet varför det är viktigt att Hälsotekets verksamhet är öppen för alla. I några områden finns det en större andel personer med risk för ohälsa, se ovan. Hälsoteket arbetar för att främst nå boende i de här områdena samt att göra det enkelt för dem att delta.

4.2 Målområde

4.2.1 *Anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet*

Kort beskrivning av Insats	Aktör/er	Förväntad effekt/resultat
Anordnar kostnadsfria aktiviteter terminsvis bestående av gruppträning, rådgivning, öppna träffar, kurser, grupper, föreläsningar och workshops. -Aktivitetserna ger konkreta verktyg för att kunna utövas på egen hand. -Deltagarna får förslag på andra verksamheter där deltagaren kan fortsätta. Mäts genom kort enkät i alla drop-in aktiviteter en gång per termin samt genom interventionsstudie av studenter.	Hälsoteket i Västers personal, arvoderade ledare/föreläsare, biblioteken i sydväst, Frölunda Kulturhus, Öppna förskolan Opaltorget, Axel och Trädet, Närhälsan Rehab Frölunda, Cykelfrämjandet, Ungdomsmottagningen Väst	Att deltagarnas upplevda och faktiska hälsa främjas. Deltagarnas känsla av gemenskap och trygghet ökar. Att fler blir fysiskt aktiva. Genom ny kunskap och fler verktyg inom hälsa inspireras deltagarna till att ta ett större eget ansvar för sin hälsa, vilket underlättar friskvård på egen hand.
Under två veckor 2024 lotsa deltagare till olika föreningar och verksamheter. Deltagarna erbjuds att pröva aktiviteter tillsammans med hälsotekets personal och andra deltagare.	Personal på hälsoteket.	Att några deltagare börjar träna i en annan verksamhet än hälsotekets.

4.2.2 *Tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå*

Kort beskrivning av Insats	Aktör/er	Förväntad effekt/resultat
Hälsoteket marknadsförs genom flera kanaler. Två gånger per år, vår och höst, ger Hälsoteket ut ett tryckt program. Sommarprogrammet sker digitalt samt affischeras. Programmen sprids bland annat via olika samverkansparter. Hälsotekets medverkan i olika nätverk, affischering, andra verksamheters sociala medier och evenemangskalendrar är ytterligare exempel på informationskanaler.	Frölunda Kulturhus, Finsam, Frölunda bibliotek, Hälsöfrämjande och förebyggandeenheten, arbetsmarknadsinsatser, och Centrum för fysisk aktivitet. Vårdcentraler, föreningar, kommunala enheter.	Nya deltagare i verksamheten som har behov av Hälsotekets aktiviteter.
Sprida flyers och affischer för enskilda aktiviteter till särskilda målgrupper. Exempelvis Finsam, Kompetenscentrum, Framtidshubben och Arbvux.	Hälsotekets personal	Fler deltagare till Hälsotekets aktiviteter från grupper som kan vara svåra att nå.

Sprida information om Hälsoteket till verksamheter som möter personer i olika arbetsmarknadsinsatser.	Hälsoteket personal. Finsam, Arbvux, Kompetenscenter, Framtidshubben.	Nå fler arbetssökande som har behov av Hälsotekets stöd.
Göra egna png-filer för digital spridning av affischer.	Hälsotekets personal.	Ökad digital närvaro jämfört med 2023. Nå grupper som inte nås av det tryckta programmet.

4.2.3 *Främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå*

Kort beskrivning av Insats	Aktör/er	Förväntad effekt/resultat
Aktiviteter arrangeras i samarbete med olika aktörer. Att samverka med andra verksamheter är ett effektivt och lärorikt arbetssätt där olika verksamheter bidrar med sin kompetens för att skapa en bra aktivitet för medborgaren. Ofta har verksamheterna lite olika syften och mål som kan uppnås med samma aktivitet, och där målgruppen är densamma. Detta arbetssätt ger en bredare spridning av aktiviteten och ett bra innehåll med olika styrkor från aktörerna. Att avsändaren är känd av deltagaren kan också bidra till en ökad tilltro och trygghet.	Frölunda Kulturhus, Kulturskolan, Fritid, Centrum för fysisk aktivitet, Sömnapnéföreningen, Osteoporosföreningen i Västra Götaland, privata och offentliga vårdcentraler, privat och offentlig rehab, Hälsofrämjande- och förebyggandeenheten, Anhörigkonsulenter, Bräcke diakoni, Familjecentralen Trädet, Reumatikerföreningen i Göteborg, Folktandvården, Familjebostäder.	Fler hälsofrämjande aktiviteter i området som ligger i linje med befolkningens behov.

Utvecklingsgrupp för Hälsoverket i Väster. På mötena ska gemensamma mål, utmaningar och behov utifrån respektive enheter diskuteras. Deltagare i utvecklingsgruppen har mål och inriktningar som samspelar med Hälsoverkets arbete. Under 2024 arrangera en dag om existentiell hälsa för personal.	Närhälsan rehab, Äldrevårds- och omsorgsförvaltningen, Svenska kyrkan, Finsam, Centrum för fysisk aktivitet, Närhälsan vårdcentral, utvecklingsledare folkhälsa.	Att hälsoverket får information och vägledning för att utveckla verksamheten. Nya samarbeten i sydväst för att bättre se till befolkningens behov. En kunskapshöjande träff/konferens för personal.
Bjuda in till en nätverksträff med lokala aktörer för att berätta om Hälsoverket samt ta del av övriga representanters arbete och bild av hälsoläget i sydvästra Göteborg.	Patientföreningar, bostadsbolag, tandvård, religiösa samfund med flera.	Utveckling av Hälsoverkets verksamhet. Nya samarbeten och kontakter i sydväst.
Delta i olika nätverk. Att vara aktiv i olika nätverk är viktigt för att sprida Hälsoverkets aktiviteter till rätt målgrupper men också ett sätt att hitta nya samverkanspartner. Det är många verksamheter som verkar för invånarna i de sydvästra delarna av Göteborg. Genom att samla verksamheter kring	Verksamheter inom Göteborgs Stad, Västra Götalandsregionen och lokala aktörer.	Nya samverkanspartner.

olika frågor så kan insatserna effektiviseras.		
Hälsoteket ska besöka minst fyra verksamheter. Till exempel arbetsmarknadsinsatser, vårdcentraler, rehabenheter, BmSS-stödjarna under 2024.	Hälsoteket i Västers personal.	Fler deltagare ifrån olika verksamheter som möter Hälsotekets målgrupper.

4.2.4 Samverka inom området fysisk aktivitet på recept (FaR©)

Kort beskrivning av Insats	Aktör/er	Förväntad effekt/resultat
-Delta i Centrum för fysisk aktivitets (Cffa) nätverksträffar med vårdgivare. -Hälsotekets aktiviteter finns med i Aktivitetskatalogen. - Hälsotekets fysiska aktiviteter finns med som en naturlig del av FaR-processen där det ska vara enkelt och tillgängligt att komma igång med fysisk aktivitet i grupp. Alla ledare för Hälsotekets fysiska aktiviteter ska vara väl medvetna om vad ett FaR är om en deltagare kommer med ett sådant	Hälsotekets personal. Cffa:s personal.	Fler deltagare med FaR kommer till Hälsotekets aktiviteter.
Lyfta vikten av att skriva FaR i kontakt med vårdcentraler och rehabenheter.	Hälsotekets personal	Fler deltagare med FaR på Hälsotekets aktiviteter.

4.2.5 *Samverka med övriga Hälso- och vårdcentraler i staden för att ta tillvara erfarenhet, kunskap och resurser*

Kort beskrivning av Insats	Aktör/er	Förväntad effekt/resultat
Nätverksmöten. Hälso- och vårdcentraler har ett gemensamt nätverk. Utgångspunkten för nätverket är att dela med sig av erfarenheter, diskutera framtida program, målgrupper och vilka metoder som kan vara användbara. Kontinuerlig kontakt fem gånger per år kring gemensamma frågor utifrån framtida årshjul. Ta del av varandras insatser, aktiviteter samt arbetssätt.	Hälsolots Centrum, Hälso- och vårdcentralen Angered, Hälso- och vårdcentralen Östra Göteborg, Hälso- och vårdcentralen i Väster, Hälsolots Hisingen (alla Hälso- och vårdcentraler)	Bättre samarbete och förenkla det praktiska arbetet i vardagen för effektivt nyttjande av resurser. Skapa förutsättningar för metoder som främjar jämlik hälsa över hela staden. Få inspiration av varandra. Verksamheterna och professionerna stärks genom samverkan.
Marknadsföring och informationsspridning av varandras aktiviteter, främst online-aktiviteter som på så vis blivit tillgängliga för invånare över hela staden. Små aktiviteter och små målgrupper kan prioriteras då en aktivitet kan spridas till målgrupper utanför det aktuella stadsområdet.	Alla Hälso- och vårdcentraler	En mer jämlik hälsa över staden. Fler insatser till mindre (i antal) målgrupper.

Representant från Västra Götalandsregionen (VGR) bjuds in vid två heldagar för gemensam dialog kring avtalsspecifika frågor så som handlingsplan, Årsrapport samt avtalstecknande.	VGR och Hälso- och sjukvård i respektive stadsområde	Ökad delaktighet och transparens mellan avtalsparterna.
---	--	---

5 LOKALT UPPDRAG

Beskriv målgrupp/er som ingår i arbetet: Hämta gärna information från aktuell behovsanalys.

Hälsoguider

Syftet med satsningen på hälsoguider är att skapa ett socialt hållbart samhälle med minskade skillnader i hälsa. Utgångspunkten är att alla invånare i dagsläget inte har likvärdig tillgång till hälsoinformation och att det är den offentliga sektorns skyldighet att anpassa arbetssätt och kanaler för att nå ut med information och stöd för att tillgodose rätten till hälsa och arbete, två grundläggande mänskliga rättigheter.

Den primära målgruppen är socioekonomiskt utsatta grupper och personer som inte har tillgång till eller möjlighet att tillgodogöra sig hälsoinformation på grund av detta, och som är bosatta eller befinner sig i stadsområde Sydväst. Enligt behovsanalysen för Sydväst, se bilaga, är områdena Frölunda-Tofta, Centrala Tynnered och Stora Högsbo delar med högst andel socioekonomiskt utsatta.

Målområde för lokalt uppdrag:

Kort beskrivning av Insats	Aktör/er	Förväntad effekt/resultat
Arbetet med Hälsoguider handlar om att värva personer som bor eller är verksamma i stadsområde sydväst och befinner sig i ett sammanhang där de kan sprida information om mat, sömn, stress, motion och annat som påverkar hälsan. De ska ha stora kontaktnät i närområdet genom medverkan i exempelvis idrotts- och kulturföreningar, ideella organisationer, hyresgästföreningar, religiösa samfund, humanitärt arbete och nätverk av familj och vänner. De får utbildning av Hälsoteket inom	Hälsoteket i Väster	10 utbildade i steg 2. Fler av de utbildade hälsoguiderna ska tala prioriterade språk: arabiska, somaliska, persiska och finska språk. (Romska språk är inte möjligt den här gången då ingen som gått steg 1 talar romani).

livsstilsfrågor för att sedan sprida i sina nätverk.		
Hälsoteket i Väster och andra verksamheter ska kunna ta hjälp av hälsoguiderna i arbetet med att nå nya grupper och utveckla sina arbetssätt, genom att ge hälsoguiderna arvoderade uppdrag. Flertalet av uppdragen ska vara inom livsstilsfrågor samt utifrån de behov hälsoguiderna har rapporterat.	Hälsoteket i Väster och verksamheter som anlitar hälsoguiderna.	Majoriteten av uppdragen ska handla om livsstilsfaktorer. Ett ökat inflytande från hälsoguiderna och de hälsoguiderna möter.

6 ÖVRIGT

Om det är relevant, redogör för reflektioner gällande exempelvis organisatoriska förändringar i stadsområdet eller förändringar i samhället som kan komma att påverka verksamheten.

I och med inrättandet av politiska dialoger som enda forum för kontakt och utbyte av information kring avtalsspecifika frågor (Handlingsplan, Årsuppföljning och avtalstecknande) begränsas kontaktytorna och relationsutbytet mellan VGR och Göteborgs Stad.

Centrum för fysisk aktivitet genomgår från och med årsskiftet 2024 en organisationsförändring från lokalt till regionalt uppdrag. Detta påverkar Hälsoverket i Väster men vid tidpunkten för Handlingsplanens författande står konsekvenserna ännu inte helt klara.

Under 2024 fortgår renovering av Frölunda Kulturhus. Om allt går enligt plan kan Hälsoverket anordna kurser, grupper och föreläsningar på Kulturhuset från och med mars 2024. Rådgivning på Frölunda bibliotek kan tidigast starta september/oktober 2024.

På grund av osäkerhet kring ökad lokalhyra, höjning av arvoden med mera samt att Hälsoverket har samma budget under hela avtalsperioden har minskningar i programutbudet behövt göras. Inför våren 2024 har inga föreläsningar med arvoden kunnat planeras in i programmet. En aktivitet med arvoderad ledare från närliggande rehab har tagits bort då det inte längre finns ekonomi för den. Troligen behöver fler neddragningar göras inför hösten.

7 BUDGET

	BUDGET		
	HSNG	SN	Övrigt
Lönekostnader (inkl. lönebikostnader)	1 132 000	1 132 000	
Omkostnader (administration., kostnader, resor, lokaler kurser etc.)	126 000	126 000	
Insatser enligt grunduppdrag:	154 000	154 000	
Insatser enligt lokalt uppdrag:	5 000	5 000	
SUMMA	1 417 000	1 417 000	